

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

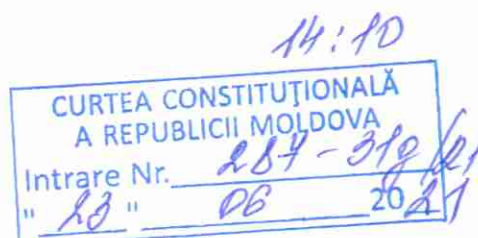
*str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004, Republica Moldova*

COMPLETAREA SESIZĂRII nr. 31 g din 15/02/2021 PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu

*art.135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția RM, art.4 alin.(1) lit. a) din Legea
cu privire la Curtea Constituțională, art.4 alin.(1) lit. a) din Codul jurisdicției
constituționale*

A. AUTORUL EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE

1. S.C. „AVIA INVEST” SRL, MD-2026, mun. Chișinău, bd. Dacia 80/3,
Aeroport,

5. Reprezentant: Lunga Dmitri, avocat

B. INFORMAȚII PERTINENTE DESPRE CAZUL DEDUS JUDECĂȚII INSTANȚEI DE DREPT COMUN

La data de 15/02/2021, în adresa Înaltei Curți, de către Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a fost expediată sesizarea privind ridicarea de către S.C. "AVIA INVEST" SRL a excepției neconstituționalității **art.4 alin.(1) lit. b), alin.(2) lit. b) din Legea Fondului de susținere a populației nr.827/2000**, prin prisma prevederilor art.1 alin.(3), art.4, art. 16, art.23 alin.(2), art. 46 alin.(1), alin.(2), art.54, art. 58, art.126 alin.(2) lit. b), h), art.127 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană.

Ulterior autorul sesizării și-a precizat și completat cerințele formulate în cererea de chemare în judecată, indicând instanței că solicită:

- ➔ Obligarea Agenției Proprietății Publice de a respecta clauzele contractului de concesiune a activelor aflate în gestiunea ÎS "Aeroportul Internațional Chișinău" și a terenului aferent acestora, nr. 4/03 din 30 august 2013;
- ➔ Obligarea Agenției Proprietății Publice de a menține situația financiară a reclamantului în partea surselor de acoperire a costurilor investițiilor la situația existentă la momentul semnării contractului de concesiune nr. 4/03 din 30 august 2013;

În rest cerințele formulate în cererea de chemare în judecată inițială din data de 24/07/2020 se mențin.

În motivarea cererii S.C. "AVIA INVEST" SRL a indicat *inter alia* că obiectul acțiunii - contractul de concesiune care în conformitate cu prevederile art. 30 din Codul Administrativ este un raport juridic de drept public opozabil pârâtei Agenția Proprietății Publice (APP), în virtutea principiului securității raporturilor juridice, la art. 15.8 instituie tariful pentru modernizarea aeroportului din contul căruia va fi rambursată investiția reclamantului, ca fiind 9EURO per pasager la plecare. Tariful pentru modernizarea aeroportului urmând a fi menținut la nivelul minim de 9EURO pentru întreaga durată a contractului, art. 15.11 din Contract.

Astfel, în speță menținerea taxei aeroportuare la nivelul minim convenit în contractul de concesiune, ține de obligația statului, reprezentat de APP în calitate sa de concedent.

Modificarea legislativă introdusă prin **Legea nr. 60 din 23/04/2020** prin care s-a intervenit în raportul contractual de concesiune diminuându-se taxa minim garantată de recuperarea investiției cu 50% și impunerea reclamantului de a transfera 50% din taxa de 9EURO per pasager la plecare încasată în contul

Agenției Naționale Asistență Socială, reprezintă un drept vătămat în cadrul unui raport contractual de drept public, având drept temei contractul de concesiune nr. 4/03.

În conformitate cu prevederile art. 11 lit. "b" din Codul Administrativ, contractul de concesiune este un act administrativ favorabil, revocarea sau anularea totală sau în parte a acestuia nefiind posibilă decât în modul stabilit de Codul Administrativ.

Reținând garanțiile constituționale de inviolabilitate a investițiilor în sensul art. 126 alin. (2) lit. "h" din Constituție, precum și inadmisibilitatea intervenției legislative în cadrul unui raport contractual în sensul în care a statuat Curtea Constituțională în hotărârea nr. 5 din 28/02/2006, modificările Legislative operate prin Legea nr. 60 din 23/04/2020, nu urmează a fi aplicate la soluționarea prezentei spețe din motive de neconstituționalitate.

Potrivit prevederile art. 12 alin. (2) din Codul de Procedură Civilă, instanța de judecată nu urmează de a aplica la judecarea prezentei pricinii, prevederile art. 4 alin. (1) lit. "b" și alin. (2) lit. "b" din Legea nr.827 din 18/02/2000 ca fiind contrare Constituției și Codului Administrativ.

Or, în conformitate cu prevederile art. 21 Cod Administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și actele normative.

În acest sens, intervenția legislativă realizată în cadrul raportului contractual cu ocazia adoptării Legea nr. 60 din 23/04/2020, nu constituie o excepție de la principiul legalității în sensul definite de CC în jurisprudența sa de principiu.

În speță, potrivit contractului de concesiune, pârâta APP are obligația de a asigura menținerea nivelului taxelor aeroportuare, inclusiv tariful pentru modernizarea aeroportului pentru perioada de concesiune, nu mai mic decât cel valabil la data semnării contractului de concesiune, art. 15.11 din Contract, motiv din care reclamanta în temeiul art.179, art. 184 Cod Administrativ este îndreptățită de a solicita impunerea APP de a respecta condițiile contractului de concesiune.

Or, *APP nu este în drept de a se prevala de prevederile art. 4 alin. (1) lit. b" și alin. (2) lit. b" din Legea nr.827 din 18/02/2000*, din motivul că intervenția legislativă directă într-un raport contractual este interzisă de Constituție și în acest sens reglementările legale contrare prevederilor Constituției nu sunt aplicabile la soluționarea prezentei spețe de către instanța de judecată.

Cerințele formulate în partea obligării emiterii actului administrativ privind ajustarea raportului contractual la situația survenită drept rezultat al abuzului de drept admis de Parlament în fraudă angajamentelor contractuale contractate în numele statului de către APP în cadrul raportului contractual de concesiune a activelor ÎS Aeroportul Internațional Chișinău" și anume diminuarea surselor de venit pentru compensarea investițiilor convenite la art. 15.11 din Contract cu 50%, nu se exclud prin cerința în obligarea executării obligațiilor contractului de concesiune din motivul că acțiunea în obligarea emiterii actului administrativ reprezintă în esență o modalitate de compensare a prejudiciului cauzat de către APP prin neexecutarea obligațiilor contractuale iar cerința în obligarea executării contractului de concesiune, reprezintă o valorificare a drepturilor contractate în cadrul procedurii administrative de concesiune a activelor ÎS Aeroportul Internațional Chișinău"

Inacțiunea pârâtei APP reclamată în cadrul prezentului proces judiciar ca fiind ilegală a condus la cauzarea reclamantei a unor prejudicii materiale directe legate de transferul de mijloace financiare în contul Agenției Naționale Asistență Socială, prejudiciul care urmează a fi constatat și compensat în cadrul procedurii contractuale de evaluare și ajustare a schimbărilor poziției financiare a reclamantei, intervenită în rezultatul intervenției deliberative a autorităților statului. Or, **intervenția legislativă ilegală** nu poate constitui drept temei de exonerare de executarea obligațiilor contractuale angajate în numele statului de către APP și în acest sens impunerea APP de a executa contractul de concesiune, reprezintă o modalitate eficientă și echitabilă de valorificare a dreptului lezat prin inacțiunea APP.

C. OBIECTUL SESIZĂRII

Autorul excepției de neconstituționalitate a ridicat în fața Curții Constituționale problema neconstituționalității **art.4 alin.(1) lit. b), alin.(2) lit. b) din Legea Fondului de susținere a populației nr.827/2000**, prin prisma prevederilor art.1 alin.(3), art.4, art. 16, art.23 alin.(2), art. 46 alin.(1), alin.(2), art.54, art. 58, art.126 alin.(2) lit. b), h), art.127 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană.

Redacția normelor legale supuse excepției de neconstituționalitate a fost adoptată prin **Legea nr.60 din 23 aprilie 2020** privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte legislative, art. VIII (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.108-109 din 25 aprilie 2020).

În corespundere cu art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, exercitarea controlului de constituționalitate a unor prevederi din legea organică – **Legea nr.827/2000**, ține de competența ratione materiae a Curții Constituționale.

C-1 Admisibilitatea excepție

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, Curtea verifică întrunirea condițiilor de admisibilitate atât din lectura încheierii instanței de judecată care a trimis sesizarea, cât și din excepția propriu-zisă, după cum urmează:

- ➔ 1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- ➔ 2) excepția este ridicată de una din părți sau de reprezentantul acesteia, sau este ridicată de instanța de judecată din oficiu;
- ➔ 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- ➔ 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În justificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a prezentei sesizări, invocăm faptul că normele contestate – **art.4 alin.(1) lit. b), alin.(2) lit. b) din Legea nr.827/2000**, reprezintă un act normativ cu statut de Lege, supus controlului exclusiv de constituționalitate în temeiul art. 135 alin. 1 lit. “a” din Constituție de către Curtea Constituțională, în calitate de unică autoritate de jurisdicție constituțională, art. 134 alin. (1) din Constituție.

Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de SC "Avia Invest" SRL în calitate de parte în procesul judiciar, în care cerințele reclamantei sunt întemeiate pe inopozabilitatea prevederilor legale supuse controlului de constituționalitate din motivele că contravin Constituției.

Or, prevederile legale supuse controlului de constituționalitate au incidență la soluționarea acțiunii de contencios administrativ aflate pe rolul instanței de contencios administrativ – Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, fapt probat cu **cererea de chemare în judecată** precum și **completarea și precizarea cerințelor**, motivele invocate în justificarea cerințelor.

După cum rezultă din cererea de completare și precizare a cerințelor formulate în acțiune, aplicarea prevederilor **art.4 alin.(1) lit. b), alin.(2) lit. b) din Legea Fondului de susținere a populației nr.827/2000**, ține de esența litigiului.

Autorul sesizării în cererea de chemare în judecată pledează pentru neconstituționalitatea prevederilor legale menționate *supra* în calitate de lege care guvernează fondul litigiului, motiv din care în lipsa competenței instanței de fond de a exercita controlul de conformitate a prevederilor legale invocate ca fiind contrare Constituției, prezenta sesizare urmează a fi declarată admisibilă sub aspectul respectării condițiilor de ridicare a excepției de neconstituționalitate în cadrul procesului de judecare a cauzei.

În speță, prin intervenția legislativă în raporturile contractuale, controlul de constituționalitate a cărora se solicită, s-a realizat de fapt o privarea arbitrară a reclamantului de *posesiile sale (în sensul art. 1 P-1)*, contractate în raport cu APP, motiv din care prevederile legale supuse controlului de constituționalitate sunt aplicabile la determinarea întinderii drepturilor și obligațiilor părților în proces, aplicarea legii în cauză fiind un criteriu de legalitate vizând evaluarea temeiniciei cerințelor autorului sesizării.

Considerăm necesar de avă atenționa, că prevederile supuse controlului de constituționalitate nu au făcut anterior obiect al examinării în instanța de control constituțional.

F. LISTA DOCUMENTELOR RELEVANTE

- *la prezenta completare, suplimentare se anexează copia cererii de precizare și completare a cerințelor;*
- *copia cererii de chemare în judecată;*

G. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA AUTORULUI SESIZĂRII

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Data 22.06.2021.

Salov Boris

semnătura